

Handläggare: Anders Müller
Telefon: 08-508 33 883

Till
Utbildningsnämnden
2009-02-12

Flexibla behörighetskrav till gymnasieskolans yrkesprogram

Svar på remiss av departementspromemorian ”Flexibla behörighetskrav till gymnasieskolans yrkesprogram”

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att besluta följande:

1. Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som sitt yttrande över promemorian.
2. Omedelbar justering

Thomas Persson
Direktör

Marie-Louise Hammer Åberg
Avdelningschef

Sammanfattning

I departementspromemorian ”Flexibla behörighetskrav till gymnasieskolans yrkesprogram” föreslås andra behörighetskrav till yrkesprogrammen än de som föreslås i gymnasieutredningens betänkande ”Framtidsvägen - en reformerad gymnasieskola” (SOU 2008:27). Skillnaden mellan departementspromemorians förslag och gymnasieutredningens betänkande innebär i praktiken att elev kan tas in utan betyget godkänt i matematik, och att man tar bort kravet på särskilda skäl

för att kunna tas in utan godkänt i engelska. Man får dock bara sakna betyget godkänt i ett av de nämnda ämnena. Man måste ha godkänt in svenska/svenska som andraspråk och minst 6 ytterligare ämnen (förutom engelska eller matematik) för att vara behörig att söka yrkesprogram.

Förvaltningen bedömer att risken är stor att elever med bristande förkunskaper tas emot och misslyckas med att tillgodogöra sig och fullfölja utbildningen. Dessutom anser förvaltningen att man sänder det ut fel signaler till eleverna i grundskolan. Elever som har jobbigt med matematiken/engelskan riskerar att tappa motivationen för ämnet när det inte krävs för att komma in på yrkesprogrammen. Att lära sig matematik/engelska kan av eleven uppfattas som mindre viktigt.

Förvaltningen ställer sig därför negativ till förslaget.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom gymnasieavdelningen.

Bakgrund

I gymnasieutredningens betänkande "Framtidsvägen - en reformerad gymnasieskola" (SOU 2008:27) föreslås att gymnasieskolans program delas upp i högskoleförberedande program och yrkesprogram. Utredaren föreslår att man ska skärpa kraven för behörighet till gymnasieskolans nationella program. För högskoleförberedande program föreslås krav på lägst betyget godkänt i minst tolv ämnen inklusive svenska/svenska som andraspråk, matematik och engelska. För yrkesprogram föreslås krav på lägst betyget godkänt i minst åtta ämnen inklusive svenska/svenska som andraspråk, matematik och engelska. Huvudmannen har dock, enligt förslaget, möjlighet att undanta kravet på minst godkänt i engelska om eleven av särskilda skäl saknar detta men ändå bedöms ha goda möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen. Syftet med att skärpa behörighetskraven är att motverka att elever med bristande förkunskaper ska tas emot på program och misslyckas med att tillgodogöra sig och fullfölja utbildningen.

I departementspromemorian "Flexibla behörighetskrav till gymnasieskolans yrkesprogram" föreslås andra behörighetskrav till yrkesprogrammen. Man påpekar att de föreslagna behörighetskraven är en skärpning i förhållande till dagens reglering (idag krävs godkänt i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik) och att det nya förslaget gör att kraven blir mer flexibla så att alla elever som har förutsättningar att påbörja och fullfölja en gymnasieutbildning ges möjlighet att göra det.

Promemorians förslag: Behöriga till yrkesprogram är elever med lägst betyget Godkänt i minst åtta ämnen inklusive *svenska eller svenska som andraspråk, matematik och engelska*.

Behöriga till yrkesprogram är också elever som saknar godkänt betyg i engelska eller matematik men har godkänt betyg i minst *åtta ämnen* inklusive *svenska eller svenska som andraspråk* och det meritvärde som framgår av föreskrifter som regeringen meddelar.

Promemorians bedömning: I förordningen bör anges att det meritvärde som ska krävas för behörighet ska vara 90 poäng. I förordningen bör vidare regleras att dessa elever av huvudmannen ska erbjudas särskilt stöd i det ämne i vilket eleven saknar betyg, endera engelska eller matematik. Hur det särskilda stödet ska utformas bör fastställas i ett åtgärdsprogram.

Förvaltningens synpunkter

Skillnaden mellan departements- promemorians förslag och gymnasieutredningens betänkande innebär i praktiken att elev kan tas in utan betyget godkänt i matematik, och att man tar bort kravet på särskilda skäl för att kunna tas in utan godkänt i engelska.

Kunskap och färdigheter i matematik är grundläggande för att kunna tillgodogöra sig gymnasial utbildning. Detta gäller inte minst på yrkesprogrammen. Det anses så viktigt att man i gymnasieutredningens betänkande föreslår att det skall finnas ett antal olika inledande kurser under rubriken Matematik 1 på yrkesprogrammen. Gemensamt för dessa är att de ska ha 100 poäng och bygga på grundskolans nivå. Kurserna ska dessutom ge den grundläggande högskolebehörigheten. Att i det läget ändra behörighetskraven så att Godkänt i matematik inte längre krävs anser förvaltningen är felaktigt. Risker bedöms då stor att elever med bristande förkunskaper tas emot och misslyckas med att tillgodogöra sig och fullfölja utbildningen. Dessutom anser förvaltningen att det sänder ut fel signaler till eleverna i grundskolan. Elever som har jobbigt med matematiken riskerar att tappa motivationen för ämnet när det inte krävs för att komma in på yrkesprogrammen. Att lära sig matematik kan av eleven uppfattas som mindre viktigt.

Förslaget i departementspromemorian innebär också att man kan tas in utan godkänt i engelska utan att det finns särskilda skäl. Även detta förslag bedöms kunna leda till sämre motivation för ämnet och att eleverna får sämre förutsättningar att fullfölja utbildningen. Det är en också uppluckring av de av gymnasieutredningen föreslagna behörighetsreglerna.

I departementspromemorian står att huvudmannen ska erbjuda särskilt stöd i det ämne i vilket eleven saknar betyg. Förvaltningen anser att det är effektivare att detta stöd ges inom grundskolan.

Mot bakgrund av ovanstående synpunkter ställer sig förvaltningen negativ till departementspromemorians förslag.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår nämnden att överlämna detta tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som sitt yttrande över departementspromemorian "Flexibla behörighetskrav till gymnasieskolans yrkesprogram".

Bilaga:

Departementspromemorian "Flexibla behörighetskrav till gymnasieskolans yrkesprogram"